

Udskriftsdato: 27. december 2025

2022/2 BSF 96 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om at forbedre retstilstanden for mindreårige i retssager anlagt af barnets værge

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 17. marts 2023 af Karina Adsbøl (DD), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD),
Dennis Flydtkjær (DD), Susie Jessen (DD), Betina Kastbjerg (DD),
Peter Skaarup (DD) og Inger Støjberg (DD)

Forslag til folketingsbeslutning

om at forbedre retstilstanden for mindreårige i retssager anlagt af barnets værge

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2023 at fremsætte et lovforslag, der sikrer, at børn ikke kan blive pålagt at betale sagsomkostningerne i retssager, hvor f.eks. en værge anlægger en retssag på barnets vegne, men ender med at tabe eller hæve sagen, og værgerne ikke har råd til at betale sagsomkostningerne.

Bemærkninger til forslaget

Børn og unge under 18 år kan ikke selv anlægge en retssag ved domstolene. I de tilfælde, hvor der rejses en retssag på vegne af en mindreårig, er det altså barnets værger, der gør det i praksis.

Anlægger værgerne en retssag, er det barnet selv, der er part i sagen, og det er derfor ifølge lovgivningen barnet selv, der hæfter for evt. sagsomkostninger, hvis sagen f.eks. tabes. Dette fremgår af talepapiret til justitsministerens besvarelse af samrådsspørgsmål AI i Folketingets Social- og Ældreudvalg den 7. september 2022, jf. Social- og Ældreudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 601, folketingsåret 2021-22.

Det kan få store konsekvenser for barnets økonomiske fremtid.

Baggrund

En af de seneste års mest omtalte tvangsanbringelsessager har givet anledning til stor politisk bevågenhed og illustrerer problematikken. Sagen, som er omtalt i artiklen »Tre døtre blev fjernet efter falsk anmeldelse - nu har kommunen sendt dem stor regning« på Nordjyske.dk den 21. februar 2023 omhandler en familie fra Hjørring, som har kæmpet for at få oprejsning, efter at tre døtre var tvangsfjernet uberettiget i næsten 2 år efter en grundløs anmeldelse. Nu har familien i stedet fået regninger fra Hjørring Kommune på 165.000 kr. i alt, da de tre søskende på henholdsvis 8, 15 og 18 år er blevet pålagt at betale 55.000 kr. hver på baggrund af den erstatningssag, som børnenes forældre har anlagt mod Hjørring Kommune i 2022.

Forældrene fik afslag på fri proces og vurderede, at de ikke havde råd til at løbe den økonomiske risiko ved at fortsætte sagen. På den baggrund blev sagen hævet, og de tre børn, som var parter i sagen, står nu hver især tilbage med en stor regning for sagsomkostningerne.

Forslagsstillerne finder det urimeligt, at den gældende retstilstand betyder, at børn risikerer at blive gældsat på baggrund af retssager, der anlægges på deres vegne af en værge, hvis sagen tabes eller hæves og forældrene ikke har råd til at betale sagsomkostningerne.

I den forbindelse noterer forslagsstillerne sig, at justitsministeren i besvarelsen af Socialudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 114, folketingsåret 2022-23, 2. samling, oplyser, at regeringen undersøger, om det i sådanne situationer, hvor en værge f.eks. anlægger sag med krav om erstatning mod en kommune, skal være børnene, der dømmes til at betale sagsomkostningerne, hvis sagen tabes eller hæves. I besvarelsen henvises der endvidere til Social- og Ældreudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 465, folketingsåret 2021-22, hvoraf det bl.a. fremgår, at den tidligere justitsminister i april 2020 nedsatte et lovforberedende udvalg, som skal gennemgå de gældende ordninger for retshjælp og fri proces samt ordningernes samspil med private retshjælpsforsikringer med henblik på at komme med anbefalinger til en ændring af ordningerne, jf. Social- og Ældreudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 465, folketingsåret 2021-22. Udvalget skal så vidt muligt afslutte arbejdet senest i sommeren 2023.

Forslagsstillerne finder på den baggrund, at det er vigtigt, at der er styr på konsekvenserne af en eventuel lovændring, og at det er presserende at sikre retstilstanden for de mindreårige.

På den baggrund pålægger forslagsstillerne regeringen med dette beslutningsforslag at fremsætte et lovforslag inden udgangen af 2023, der sikrer, at børn, som er parter i retssager, ikke risikerer at blive pålagt sagsomkostninger i en tabt eller hævet sag.

Økonomi

Det vurderes, at forslaget kan gennemføres uden økonomiske konsekvenser på baggrund af den undersøgelse, der pågår i Justitsministeriet, og de konklusioner, der må drages af denne, jf. Socialudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 114, folketingsåret 2022-23, 2. samling.

Skriftlig fremsættelse

Karina Adsbøl (DD):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at forbedre retstilstanden for mindreårige i retssager anlagt af barnets værge.

(Beslutningsforslag nr. B 96)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.